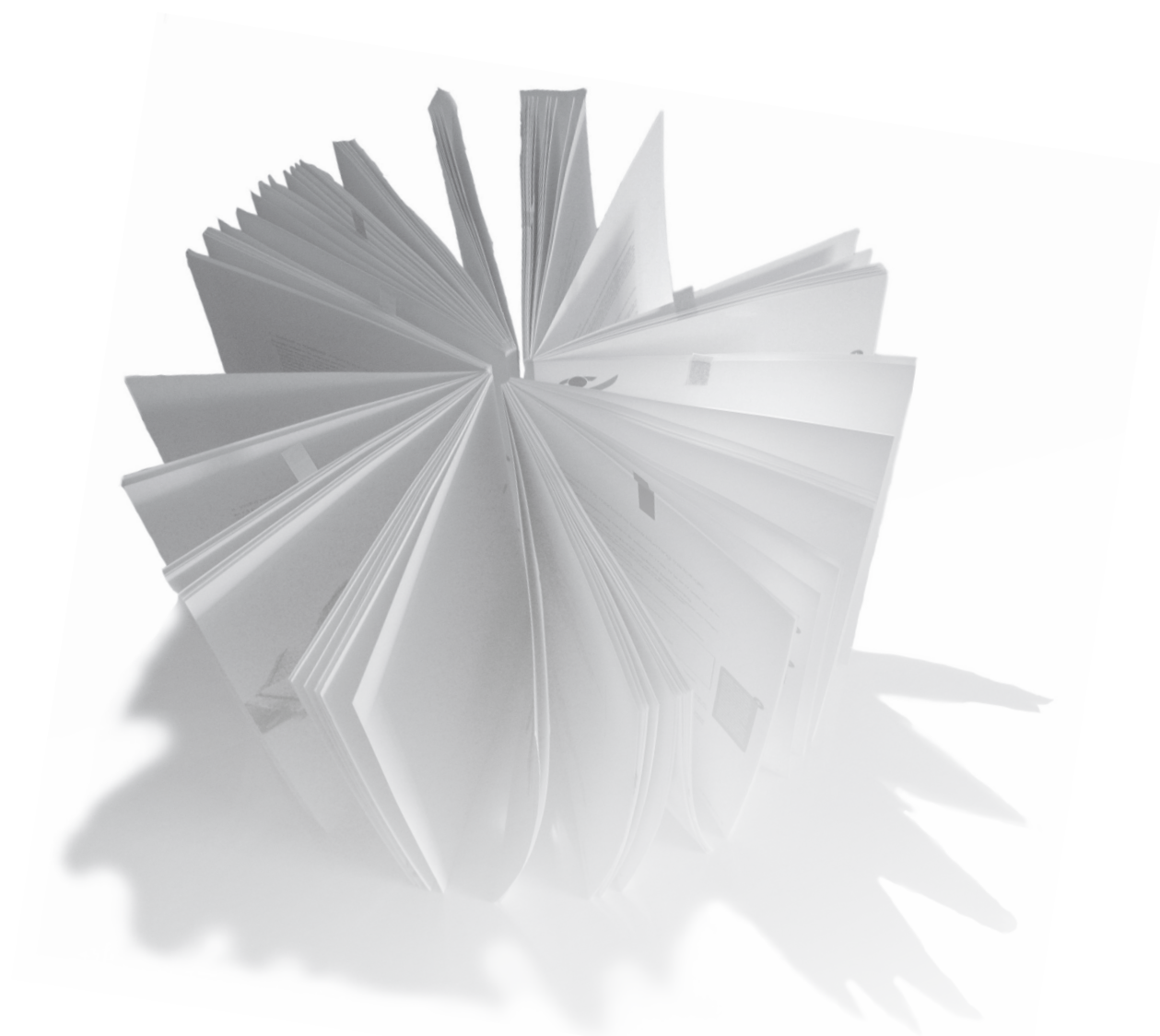

3^e Deel

Parlementaire vragen en antwoorden

Combinatie invaliditeitsuitkering en activiteit als zelfstandige in bijberoep.

Art. 230, § 1 *ter*, van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 – Regel van progressieve cumulatie – Overschrijding van de inkomensgrens – Gevolgen

Vraag nr. 2303, gesteld op 4 september 2023, aan de heer vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, door de heer VERHERSTRAETEN, volksvertegenwoordiger¹

De regering streeft ernaar om de werkzaamheidsgraad in België te verhogen. Het regeerakkoord stelt onder meer: “Hoe hoger de werkzaamheidsgraad, hoe sterker onze sociale zekerheid. Een kwaliteitsvolle job is de beste sociale bescherming en een belangrijke bron van emancipatie. De regering zal werken belonen, de meest kwetsbare groepen op weg naar werk begeleiden en streeft tegen 2030 een werkzaamheidsgraad van tenminste 80 % na”.

In bepaalde situaties worden mensen echter afgeremd om aan het werk te gaan. Concreet zou ik u de situatie willen voorleggen waarbij een persoon die een invaliditeitsuitkering ontvangt, een inkomensverlies zou hebben wanneer hij of zij in bijberoep aan de slag gaat.

Wanneer een persoon een invaliditeitsuitkering ontvangt en toegelaten werk als zelfstandige (bijv. in bijberoep) onderneemt, daalt de uitkering gedurende de eerste drie jaar met 10 %. Inzake belastingen geldt een bijzondere belastingvermindering voor wie een vervangingsinkomen ontvangt. Deze belastingvermindering daalt echter bij een stijging van het inkomen. Vanaf een gezamenlijk belastbaar inkomen van 18.290 EUR (AJ24) start de afbouw van de belastingvermindering.

De combinatie van deze twee maatregelen zorgt ervoor dat wie een invaliditeitsuitkering ontvangt en in een bijberoep gaat werken, binnen een bepaalde inkomensvork, een inkomensverlies verkrijgt. Het gaat daarbij om personen die tussen ongeveer 3.000 en 11.000 EUR per jaar zouden bijverdienen in bijberoep. De personen in deze situatie worden dus ontmoedigd om te gaan werken.

1. Erkent u de beschreven problematiek?
2. Welke wijzigingen zouden een oplossing kunnen bieden voor de beschreven situatie?
3. Welke initiatieven zal u ter zake nemen?

1. Bulletin nr. 130, Kamer, gewone zitting 2023-2024, blz. 189.

Antwoord

Wat de aspecten van de uitkeringsverzekering in uw vraag betreft, kan ik u meedelen dat wanneer de verzekerde die arbeidsongeschikt is erkend in het stelsel van de werknemers een activiteit als zelfstandige (in bijberoep) met de toelating van de adviserend arts hervat, de volgende trapsgewijze cumulatieregel van toepassing is die drie fases omvat (*cf.* art. 230, §1ter van het K.B. van 03.07.1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14.07.1994):

- fase 1: de eerste zes maanden van de periode gedekt door de toelating van de adviserend arts: de gerechtigde behoudt het volledige bedrag van zijn arbeidsongeschiktheidsuitkeringen
- fase 2: vanaf de eerste dag van de zevende maand van de periode gedekt door de toelating van de adviserend arts tot en met 31 december van het derde kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de toegelaten activiteit is aangevat: het bedrag van de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen wordt forfaitair met 10% verminderd
- fase 3: vanaf 1 januari van het vierde kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de toegelaten activiteit is aangevat: in deze fase speelt het werkelijke bedrag van de uit de toegelaten activiteit behaalde beroepsinkomsten een rol. Het betreft telkens het netto-belastbaar inkomen dat uit de toegelaten activiteit voortvloeit en dat in aanmerking werd genomen door het Bestuur der Directe Belastingen voor de vaststelling van de aanslag van het desbetreffende jaar. Het brutobedrag van de beroepsinkomsten moet bijgevolg worden verminderd met de beroepskosten en, in voorkomend geval, de beroepsverliezen.

De verzekeringsinstelling vergelijkt namelijk het bedrag van de beroepsinkomsten verworven tijdens het eerste volledige kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de activiteit is aangevat met een welbepaalde inkomensgrens (zo geldt voor 2023 het bedrag van 22.184,19 EUR). Bij een overschrijding van deze inkomstendrempel past de verzekeringsinstelling, al naargelang het geval, een procentuele vermindering van het dagbedrag van de uitkeringen of een schorsing van de toekenning van de uitkeringen toe.

Er kunnen zich drie mogelijke situaties voordoen:

- situatie 1: het verworven beroepsinkomen overschrijdt het drempelbedrag niet: het bedrag van de uitkeringen moet niet worden verminderd
- situatie 2: het verworven beroepsinkomen overschrijdt het drempelbedrag met minstens 15 %: de verzekeringsinstelling schorst de toekenning van de uitkeringen gedurende het hele kalenderjaar
- situatie 3: het verworven beroepsinkomen overschrijdt het drempelbedrag met minder dan 15 %: de verzekeringsinstelling vermindert het bedrag van de uitkeringen tijdens het hele kalenderjaar met een percentage dat overeenstemt met het percentage waarmee het drempelbedrag is overschreden.

Vervolgens wordt elk jaar opnieuw dezelfde verificatie verricht in functie van de drie jaar geleden verworven inkomsten uit de toegelaten activiteit.

De overige aspecten van uw vraag (belastingvermindering) betreffen fiscale aspecten waarvoor mijn collega, de minister van Financiën bevoegd is.